

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ, АУДИТУ, ОПОДАТКУВАННЯ ТА АНАЛІЗУ В УМОВАХ МІЖНАРОДНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

2024

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ IV МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ

20 листопада 2024 р.
Херсон - Хмельницький

**Міністерство освіти і науки України
ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти»
Херсонський національний технічний університет
Хмельницький національний університет**

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**IV Міжнародної
науково-практичної Інтернет-конференції**

***«СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ
РОЗВИТКУ ОБЛІКУ, АУДИТУ,
ОПОДАТКУВАННЯ ТА АНАЛІЗУ
В УМОВАХ МІЖНАРОДНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ»***

**20 листопада 2024 р.
Херсон - Хмельницький**

*Рекомендовано до друку Науково-технічною радою
Херсонського національного технічного університету
(протокол № 6 від 17 грудня 2024 року)*

Оргкомітет конференції:

Голова оргкомітету:

Олена ЧЕПЕЛЮК – д.т.н., професор, лауреат Національної премії України імені Бориса Патона, ректор Херсонського національного технічного університету, м. Хмельницький, Україна.

Заступник голови оргкомітету:

Лариса СІДЕЛЬНИКОВА – д.е.н., професор, заслужений працівник освіти України, академік Академії економічних наук України, завідувач кафедри фінансів, обліку та оподаткування Херсонського національного технічного університету, м. Хмельницький, Україна.

Члени оргкомітету:

Деніс ВОСТРІКОВ – д-р, доцент, факультет фінансів, АSEM (Молдова);

Лілія ГРИГОРОЙ – д-р, доцент, факультет бухгалтерського обліку, АSEM (Молдова);

Нато ДЖАБНІДЗЕ – заступник декана, к.е.н., асистент-професор, факультет економіки та бізнесу, Батумський державний університет імені Шота Руставелі (Грузія);

Анетта ЗЕЛІНСЬКА – доктор габілітована, професор кафедри логістики, Вроцлавський економічний університет (Республіка Польща);

Ліліана ЛАЗАРІ – д-р, доцент, факультет бухгалтерського обліку, АSEM (Молдова);

Тетяна КАНЄВА – д.е.н., професор, декан факультету фінансів та обліку Державного торговельно-економічного університету, м. Київ, Україна;

Валерій НЕМЧЕНКО – д.е.н., професор, завідувач кафедри обліку та аудиту Одеського національного технологічного університету, м. Одеса, Україна;

Ольга САРАПНА – д.е.н., професор, професор кафедри фінансів, обліку та оподаткування Херсонського національного технічного університету, м. Хмельницький, Україна;

Лариса СКОРОБОГАТА – к.е.н., доцент, завідувач кафедри обліку, аудиту та оподаткування Хмельницького національного університету, м. Хмельницький, Україна;

Олена ВОЛКОВА – к.е.н., доцент, декан факультету міжнародних економічних відносин, управління і бізнесу Херсонського національного технічного університету, м. Хмельницький, Україна;

Олена ЄРЕМЯН – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, обліку та оподаткування Херсонського національного технічного університету, м. Хмельницький, Україна (*координатор конференції*);

Олена НОВОСЬОЛОВА – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, обліку та оподаткування Херсонського національного технічного університету, м. Хмельницький, Україна;

Тетяна ПІНЧУК – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, обліку та оподаткування Херсонського національного технічного університету, м. Хмельницький, Україна;

Оксана ПОСАДНЄВА – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, обліку та оподаткування Херсонського національного технічного університету, м. Хмельницький, Україна;

Надія ФЕДОРОВА – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, обліку та оподаткування Херсонського національного технічного університету, м. Хмельницький, Україна;

Таміла ЧИЖОВА – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, обліку та оподаткування Херсонського національного технічного університету, м. Хмельницький, Україна;

Тетяна ШРАМ – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, обліку та оподаткування Херсонського національного технічного університету, м. Хмельницький, Україна;

Ірина ПЛЮЩИК – старший викладач кафедри фінансів, обліку та оподаткування Херсонського національного технічного університету, м. Хмельницький, Україна.

С 91 Сучасний стан та перспективи розвитку обліку, аудиту, оподаткування та аналізу в умовах міжнародної інтеграції : матеріали IV Міжнар. наук.–практ. Інтернет-конф. (20 листопада 2024 р., м. Херсон – м. Хмельницький) – Херсон: Книжкове видавництво ФОП Вишемирський В.С., 2024. – 453 с.

ISBN 978-617-8187-39-2 (електронне видання)

У збірнику представлені матеріали IV Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції, присвяченої сучасним проблемам і перспективам розвитку обліку, аудиту, оподаткування та аналізу, що відбулася 20 листопада 2024 року.

Призначений для науковців, практиків, викладачів з обліку, аудиту, оподаткування, аналізу, фінансів та економіки, а також є корисним для аспірантів і здобувачів.

Роботи друкуються в авторській редакції. Редакційна колегія не несе відповідальності за достовірність статистичної та іншої інформації, яка надана в рукописах, та може не розділяти поглядів авторів на ті чи інші питання.

УДК 657.05(082)

ISBN 978-617-8187-39-2 (електронне видання)

© Херсонський національний технічний університет, 2024
© ФОП Вишемирський В.С., 2024

Тютюнник С. В., к.е.н., доцент, Ляшик О. Ю., здобувач, Грубіч Н., здобувач Полтавський державний аграрний університет, м. Полтава, Україна Джерела інформації для оцінки кредитоспроможності підприємства	197
Тютюнник Ю. М., к.е.н., доцент, Тютюнник С. В., к.е.н., доцент Полтавський державний аграрний університет, м. Полтава, Україна Позитивні ознаки і тенденції у майновому стані підприємства за інформацією активу балансу	200

СЕКЦІЯ 5
«ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В
ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНИХ СИСТЕМАХ ПІДПРИЄМСТВ»

Брик М. М., к.е.н., доцент, Москалюк В. О., здобувач, Тихоліз В. Р., здобувач Західноукраїнський національний університет, м. Тернопіль, Україна Вплив новітніх технологій на ефективність та оптимізація бізнес-процесів підприємства	204
Головачко В. М., к.е.н., доцент Мукачівський державний університет, м. Мукачево, Україна Головачко В. В., здобувач Державний вищий навчальний заклад «Ужгородський національний університет», м. Ужгород, Україна Цифрові технології при нарахуванні заробітної плати	205
Дерій В. А., д.е.н., професор, Колесник Т. І., здобувач, Свідерський Н. Ю., здобувач Західноукраїнський національний університет, м. Тернопіль, Україна Модернізація бухгалтерського обліку в умовах цифрової трансформації економіки	208
Коновалова А. В., бухгалтер-експерт ТОВ НМЦ «ГЛОБАЛ АККАУНТ АУДИТ», м. Запоріжжя, Україна Використання цифрових технологій для автоматизації обліку за МСБО	210
Костецький Я. І., д.е.н., професор, Самчук Г. В., здобувач, Куприянчик Р. А., здобувач Західноукраїнський національний університет, м. Тернопіль, Україна Моделювання оцінки якості програмного забезпечення в обліково-аналітичних системах	212
Крот Ю. М., к.е.н., доцент Черкаський державний технологічний університет, м. Черкаси, Україна Застосування сучасних технологій та програмних рішень для оптимізації процесу складання фінансової звітності за МСФЗ	214
Левковець Н. П., к.е.н., доцент, Ільченко К. О., здобувач Національний транспортний університет, м. Київ, Україна Застосування інформаційних технологій у внутрішньому аудиті основних засобів на підприємстві	217

*Тютюнник С. В., к.е.н., доцент,
Ляшик О. Ю., здобувач,
Грубіч Н., здобувач
Полтавський державний аграрний університет,
м. Полтава, Україна*

ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ ДЛЯ ОЦІНКИ КРЕДИТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

В умовах повномасштабної війни, яка триває в Україні з 2022 року, економіка країни перебуває у складному стані. Багато підприємств змушені адаптуватися до нових реалій: зміни логістичних маршрутів, перебої в постачанні, падіння попиту та зростання витрат. Водночас банки та інші фінансові установи стикаються з високими ризиками неповернення кредитів, що потребує обережного та зваженого підходу до кредитування. Надання фінансової підтримки бізнесу в таких умовах вимагає ретельного аналізу його фінансового стану та платоспроможності.

Для прийняття виважених рішень щодо кредитування ключову роль відіграють джерела інформації, які використовуються для оцінки кредитоспроможності підприємства. Фінансова звітність, кредитні історії, внутрішні дані підприємств, а також публічна інформація є важливими складовими цього процесу. Проте, в умовах війни доступність та достовірність таких джерел можуть бути обмеженими. Це ускладнює оцінку реальних ризиків і підвищує важливість комплексного підходу до аналізу. З огляду на економічну нестабільність в Україні, особливу увагу слід приділяти пошуку нових підходів до використання інформаційних ресурсів. Глибокий та всебічний аналіз фінансових даних не лише зменшує ризики для кредиторів, але й сприяє підтримці підприємств, які прагнуть зберегти та розвивати свою діяльність. Успішне управління кредитними ризиками допоможе стабілізувати фінансовий сектор і підтримає відновлення економіки загалом.

Бухгалтерський облік є основою для аналізу кредитоспроможності підприємств, оскільки забезпечує фінансовими даними, які дають змогу оцінити платоспроможність та фінансову стабільність позичальника. З позиції обліку та оподаткування особливо важливо забезпечити точність, прозорість та своєчасність звітності, адже саме на її основі кредитори ухвалюють рішення щодо надання фінансування.

Основні фінансові звіти - баланс, звіт про фінансові результати, звіт про рух грошових коштів та звіт про власний капітал - є найважливішими джерелами інформації для оцінки кредитоспроможності. Кожен з них розкриває критичні аспекти фінансового стану підприємства: Баланс демонструє структуру активів і пасивів, а також рівень фінансової стійкості; Звіт про прибутки та збитки дозволяє оцінити рентабельність діяльності, що є ключовим для прогнозування здатності підприємства обслуговувати кредит; Звіт про рух грошових коштів дає змогу аналізувати грошові потоки, які слугують основним

джерелом погашення кредитних зобов'язань. Ці документи формують основу для визначення фінансових коефіцієнтів, що використовуються в різних моделях аналізу кредитоспроможності (наприклад, коефіцієнти ліквідності та фінансової стійкості).

Податковий облік є додатковим джерелом даних, що може підтвердити надійність фінансових показників. Регулярна і правильна сплата податків свідчить про фінансову дисципліну підприємства та його здатність виконувати зобов'язання перед державою, що важливо для банків. Податкові декларації, звіти про нарахування і сплату ПДВ, а також податкові перевірки можуть використовуватися як додаткові інструменти аналізу [1].

Внутрішня управлінська інформація (бюджети, план-факт аналізи) дозволяє глибше зрозуміти бізнес-процеси підприємства та його стратегію. Це важливо для банків при ухваленні рішення щодо довгострокового кредитування, оскільки така інформація демонструє реальні можливості підприємства контролювати витрати й доходи.

У процесі оцінки кредитоспроможності використовуються фінансові коефіцієнти, що розраховуються на основі даних бухгалтерського обліку:

- Коефіцієнт ліквідності (поточна та швидка ліквідність) демонструє здатність підприємства виконувати короткострокові зобов'язання.

- Коефіцієнт рентабельності дозволяє оцінити прибутковість та ефективність використання активів.

- Фінансовий важіль відображає рівень заборгованості й здатність підприємства обслуговувати борги.

Аналіз цих коефіцієнтів дає змогу швидко оцінити, чи здатне підприємство своєчасно погашати борги, не піддаючи себе надмірним фінансовим ризикам.

Банки часто застосовують рейтингові моделі та кредитний скоринг, побудовані на облікових даних. Ці системи базуються на бальних оцінках різних показників, включаючи ліквідність, рентабельність та історію взаємин із кредиторами. Високий кредитний рейтинг підтверджує фінансову надійність підприємства, що підвищує ймовірність отримання кредиту [2].

Для забезпечення об'єктивності оцінки необхідний комплексний підхід, що поєднує фінансовий аналіз, облік, податкові дані та управлінську звітність. Крім того, важливо враховувати:

- Галузеву специфіку підприємства — різні сектори економіки мають різні структури витрат і ризики, що вимагає адаптованих підходів до обліку та аналізу.

- Наявність зовнішніх ризиків (наприклад, вплив війни чи економічної кризи), що може суттєво вплинути на фінансову стабільність підприємства та його здатність виконувати зобов'язання.

Використання даних бухгалтерського обліку сприяє мінімізації кредитних ризиків для банків. Точний і прозорий облік дозволяє:

- Вчасно виявляти фінансові проблеми позичальника, що дає змогу вжити заходів для мінімізації збитків.

- Забезпечити відповідність облікових даних міжнародним стандартам

(наприклад, МСФЗ), що підвищує довіру кредиторів.

- Оптимізувати структуру кредитного портфеля банків за рахунок правильного вибору позичальників на основі достовірних облікових даних.

В умовах війни та економічної кризи облік стикається з новими викликами: ризики втрати облікових даних через фізичні руйнування або кібератаки; проблеми з оцінкою активів унаслідок зниження ринкової вартості; зміни у податковому законодавстві та регуляторних вимогах, що потребують адаптації облікових процесів. Бухгалтери та фінансові аналітики повинні бути готові швидко реагувати на ці виклики, забезпечуючи актуальність і достовірність даних для прийняття рішень щодо кредитування.

Таким чином, бухгалтерський облік є ключовим елементом у процесі оцінки кредитоспроможності підприємств, оскільки забезпечує основу для аналізу фінансового стану та управління ризиками. У сучасних умовах економічної нестабільності та воєнного стану в Україні достовірні облікова інформація стає особливо важливою для прийняття зважених рішень щодо кредитування. Вона дозволяє оцінювати не лише поточний фінансовий стан, але й виявляти потенційні ризики, що можуть вплинути на здатність підприємства виконувати свої зобов'язання. Важливість комплексного підходу до аналізу, який поєднує фінансову звітність, податкову інформацію та управлінську аналітику, не може бути переоцінена. Це дозволяє банкам і кредитним організаціям не лише мінімізувати ризики, а й вчасно коригувати кредитну політику відповідно до змін у фінансовому стані підприємств. В умовах постійних викликів, таких як нестабільні ринки, зміна податкового законодавства та воєнні ризики, саме гнучка й адаптована облікова система сприяє прийняттю ефективних рішень.

Отже, облік стає не просто інструментом документування господарських операцій, а важливою складовою управлінських процесів. Для ефективного управління кредитними ризиками необхідно забезпечити регулярну звірку облікових даних, підвищити прозорість звітності та інтегрувати сучасні аналітичні підходи в роботу фінансових установ. Такі заходи сприятимуть не лише стабільності кредитного ринку, а й розвитку підприємств, що є основою економічного відновлення країни в довгостроковій перспективі.

Література:

1. Джеджула В. В., Цвик О. Г. Сучасні методичні підходи до оцінювання кредитоспроможності підприємств. *Економіка і суспільство*. 2016. № 7. С. 290-294. URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/7_ukr/49.pdf

2. Єпіфанов А. О., Дехтяр Н. А., Мельник Т. М., Школьник І. О. Оцінка кредитоспроможності та інвестиційної привабливості суб'єктів господарювання / за ред. доктора економічних наук А.О. Єпіфанова. Суми: УАВС НБУ, 2007. 286 с. URL: https://biem.sumdu.edu.ua/images/stories/docs/K_F/Yepifanov_Dekhtiar_1_Shkol%27nik_.pdf

Наукове електронне видання

**«СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ
РОЗВИТКУ ОБЛІКУ, АУДИТУ,
ОПОДАТКУВАННЯ ТА АНАЛІЗУ
В УМОВАХ МІЖНАРОДНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ»**

20 листопада 2024 р., Херсон - Хмельницький

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
IV Міжнародної науково-практичної
Інтернет-конференції**

ISBN 978-617-8187-39-2 (електронне видання)

Підписано до видання 18.12.2024 р.
Гарнітура Times. Формат 60*84/8.
Ум. друк. арк. 47,49. Обл.-вид. арк. 51,06.
Замовлення №3122.

Книжкове видавництво ФОП Вишемирський В. С.
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру суб'єктів
видавничої справи: серія ХС № 48 від 14.04.2005 р.
видано Управлінням у справах преси та інформації
73000, Україна, м. Херсон, вул. Соборна, 2,
тел. +38(050) 133-10-13, e-mail: printvvs@gmail.com